

GAZETA LWOWSKA

We Wtorek dnia 13. Września 1814.

Wiadomości krajowe.

Z Lwowa. — J. C. K. Apostolska Mość raczył JW. JX. Aloyzego Jędrzeia na Poława wiczu Hrabiego Ankwicza, Kanonika Ołomuckiego, Doktora Teologii i Dyrektora nauk teologicznych w Liceum Ołomuckiem, mianować nayłaskawięcy Arcybiskupem Lwowskim obrządku Łacińskiego, w miejsce zmarłego Arcypasterza JW. JX. Kajetana na Kitkach Kickiego.

Z Wiednia. — Gazeta Więdeńska powiēra co następuie:

Deputacya Tyrolska przybyła wraz e Deputacyą Vorarlbergką w pierwszym tygodniu miesiąca Sierpnia do Wiednia. Ponieważ N. Pān znajdował się podówczas w dobrach swoich familiynych Lubereku, przeto pozwolił tēżo Deputacyi, aby się tam udała. Stała ona d. 15. Sierpnia w Perseubeug i miała nazajutrz szczęście otrzymania osobney audyencyi u J. C. K. Mości. Po tēy audyencyi złożyli Deputowani uszanowanie swōie Arcy-Xięciu Raynerowi, Xięciu Antoniemu Saskiemu i jego Māżonie Arcy Xięźniczcy, a potem byli u Ministra Stau, Konferencyi i spraw zagranicznych Xięcia Metternicha. Po obiedzie, który dał Dwor dla tychże Deputowanych, a na którym Xięź Metternich, W. Szambelan Hrabia Wrba i C. K. Jenerał-Adjutant Feldmarszałek Porucznik Kutschera znajdowali się, dostąpili owi Deputowani tēy łaski, że im N. Cesarzowa i Krōlowa dała audyencyę, po któręy oni w dniach następnych, przecięci uszanowaniem, radością i wdzięcznością, do domów swoich odiechali.

Oto jest (przyrzeczona w przesłym Nr ze *Gazety naszej*) przemowa, którą Radca nadworny Roschmann i tymczasowy Gubernator Tyrolu, miał w imieniu Deputowanych Tyrolskich do N. Cesarza:

„Pozwoliteś nayłaskawięcy N. Cesarzu Deputowanym Twoiego Xiężęcego Hrabstwa Tyrolu stanąć przed swōią naywyższą i świętą Osobą, i daleś mi to zaszczytne zlecenie, abym tych godnych wiernego Ludu Zastępców, przedstawił iego uwielbianemu Monarsze i Oycu, Rzadko kiedy zbliżyli się do tronu swōiego Monarchy Deputowani Prowincyi z podobnemi uczuciami wdzięczności, radości i wyniosłości, do których uprzedzająca Cesarza ich łaska dała im prawo. Ten sam hold, który przodkowie ich składali w niezmiennę kulei od pół tysiąca lat NN. Przodkom Domu W. C. K. Mości, mogą i oni złożyć teraz drugi raz nayukochańszemu Woskowi Habsburgów. Ten drugi hold uświęconym jest boleścią dziewięcioletnego rozłączenia się i ponurem uroczystym wspomnieniami, a zatēm godzien jest, więcey iak pierwszy, okazałego przedmiotu swōiego. — Podniesiony niedocieczonym kierōnkien Opatrzności, zawstydzony nadmiarēm dobrodzieystw W. C. K. Mości Lud Tyrolski, który niegdys ufał w siłę swōięy, że odzyska i zastuzy swōiego Cesarza, wznaie teraz w tēm poszanowanie nakazującēm miejscu, że godne pozazdrosczenia szczęście tēy na zawsze pamiętnęy chwili, winien jest zupełnie wspaniałości i łasce swōiego Monarchy; nie mógł ten Lud osiągnąć szczęśliwięy celu życzeń swoich, iak przez zwycięstwa W. C. K. Mości. — Duchowieństwo Tyrolskie, Szlachta, mieszczenie i włościanie, składają wraz z niezłomną przysięgą Tyrolskięy wierności w zyciu i śmierci, nadzieie i życzenia Naroda

z zupełnem zaufaniem w ręce Twoje N. Panie, a bez uprzedzania Wyroków Twoich, cznie każdy zaręczony szczęście nayspóźniejszych wnuków swoich, przez powrót pod panowanie swojego Cesarza. — Ufaj za to N. Panie w pośród wszelkich zmian rzeczy temu doświadczonemu Ludowi, ufaj dawnéj mocy gór Tyrolskich i niezachwiałości zachodniego granicznego muru owego wielkiego oycowskiego Domu, który ugruntowanym będąc przez sprawiedliwość na wieczne czasy, lednoczy znowu teraz szczęśliwie przez tryumfy W. C. K. Mości wszystkie swoje rozłączone Dzieci.“

N. Cesarz odpowiedział:

„Uczucia, które Mi w imieniu Tyrolskiego Ludu wynurzuć, są te same, których tak w szczęśliwych jak i pełnych dolegliwości czasach, oycowie Wasi Moim, a Wy Moie nader rozczulające złożyście dowody. Przywiązanie Tyrolu do Mojego Domu, stało się w Europie wzorem wierności Ludów! Pokonałście nieszczęście czasu; bądźcie odąd szczęśliwymi w połączeniu się znowu z braćmi Waszymi; ufajcie troskliwości Rządu Waszego; życie w przyjaźni z Waszymi sąsiadami, gdyż i oni stali się przyjaciółmi Moimi; zniszczcie między sobą wszelkiego ducha stronnictwa, a z nim ostatni ślad gwałtownych zawichrzeń. — Powiedzcie po powrocie Waszym ziomkóm swoim, iż znaleźliście znowu we Mnie tego Ojca, który dla wierneho Tyrolskiego Ludu swojego dawną pała miłością.“

Mieszkańcy Morawy i Śląska (pisze Gazeta Wiedeńska) nie przestają pod przewodnictwem Władz swoich przysyłać znakomych składek na fundusz dla wsparcia Ces. Austr. Inwalidów. Samo miasto Bryndau dało 27000 ZR., Cyrkuł Bryński dał 8585, Czajmski 13221, Ołomucki 12819, Tropański 9348, Preraurki 9301, Iglauski 5585, Cieszyński 2207, a Hradyski 920 ZR., co ogółem czyni już 88936 ZR. Po tak żywym patriotyzmie można się słusznie spodziewać, że summa ta znakomicie się jeszcze powiększy.

Z Budy d. 25. Sierpnia. — Królewic Leopold, najmłodszy Syn N. Króla Sycylijskiego, przyjechał tu d. 21. b. m. dla odwiedzenia Arcy - Xięcia Palatyna Węgierskiego.

Onegdaj i wczoraj weszły tu i do Pestu powracające na stacye swoje pokojowe

C. K. pułki huzarów Palatyna i dragonów Arcy - Xięcia Jana. Jego Cesarzowicowski Wysokość, Arcy - Xięzę Palatyn Węgierski, kazał temu pułkowi dragonów, który się pod Kulmem po bohatyrsku sprawił, przeciągnąć przed sobą; pułk zaś huzarów, który w czasie wyprawy wojennéj tak bardzo się zasłużył, zaprowadził jako właściciel jego osobiście i w towarzystwie krajowego generałnego Kommandanta i kilku Jeneratów do Pestu, gdzie po uszykowaniu się żołnierzy miał do nich krótką i energijną przemowę. Piękny korpus miejskich huzarów Budzkich, służył za straż przednią wchodzącemu pułkowi, na przeciw którego wyszło mnóstwo patriotycznych mieszkańców, którzy tych walecznych huzarów z uczuciem przyjęli. Sztabowi Officerowie, wraz z kilkunastoma starszymi Officerami obu wyższych pułków, mieli zaszczyt bydź zaproszonymi na obiad do Arcy Xięcia Palatyna.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Wielka liczba Hiszpanów, częścią uchodząc przed zaburzeniami i prześladowaniami w czasie wojny, częścią udając się za Królem Józefem, opuściła Hiszpanię i przeniosła się do Francji. Liczą więćy jak 12,000 takich Emigrantów, a ci, w większej części, należą do naysznakomitszych rodzin. Po zasłych zmianach w Hiszpanii i przywróceniu Domu Królewskiego, mieli oni zamiar powrócić do oyczyzny, lecz zamiar ten zniweczyło surowe prawo z dnia 30. Maja, którego treść jest następująca w krótkości:

Król uwiadomiony, iż wiele osób, które się okazały stronnikami narzuconego Rządu, mają zamiar powrócić do Hiszpanii; że kilka nawet znajduje się z nich w Madrycie, i nosi publicznie zaszczytne oznaki, których używanie wiernym tylko i zasłużonym mężom jest dozwolone; chcąc szlachetnych ludzi ocalić od żalu, iakiby z tego powodu uczuć mogli, i oraz zapobiedz nieszczęśliwym skutkom wyniknąć ztąd mogącym, gdyby bez żadnéj różnicy, wolny był powrót do oyczyzny wszystkim Hiszpanom znajdującym się we Francji, a oraz i tym, którzy się ztąd oddalili idąc za chorągiewiami Narzuconego, zowiącego się niegdys Królem — wydał następujące urządzenie.

Art. 1. — Nie dozwala się powrotu, pod

jakimkolwiek bądź pozorem, do Hiszpanii: a) tym, którzy narzucónemu Rządowi, jako Ministrowie i Radcy służyli; b) tym, którzy dawniej od Jego Królewskiej Mości, jako Posłowie, Ministrowie, Sekretarze Poselstwa, lub Konzulkowie użyci byli, a potem od narzucónego Rządu pełnomocnictwo, mianowanie, lub zatwierdzenie przyjęli, albo też w imieniu jego powyżey wspomnionę zlecenia wykonywali; c) Jenerałom i wszystkim Oficerom, aż do stopnia Kapitana (włącznie), którzy pod chorągwie narzucónego Rządu wcielonymi zostali, lub służyli w woysku, przeznaczoném wówczas do działania przeciw Narodowi, albo nakoniec poszli za stronnictwem wspomnionęgo Rządu; d) tym, którzy od Narzucónego w Policji, Prefekturach, Podprefekturach i kryminalnych Sądach umieszczonymi zostali; e) tym, którzy od narzucónego Rządu szlachectwo lub godność kościelną otrzymali; iako też tym, którzy posiadając od prawęgo Rządu nadane szlachectwo lub inną godność, poszli za stronnictwem narzucónego, i z nim oyczyznę opuścili. N. Pan rozkazuje: ażeby wszystkie z osób powyższemi klassami obiętych, które lub powróciły do Hiszpanii, zmuszone zostały do opuszczenia Królestwa, przyciem jednak na samem wykonaniu ninieyszęgo Wyroku przestać należy, nie wyrządzając im żadney innęy krzywdy.

Art. II. — Wszystkim innym Hiszpanom dozwolony jest powrót do oyczyzny; lecz wzbroniono im jest przybywać do Madrytu, lub osiadać w jakimkolwiek bądź innym miejscu, mniej nad mil 10 od stolicy odległym. W miejscach, gdzie sobie pobyt obiorą, mają się udać do Zwierzchności tamteyszey; ta zaś uwiadomi Wielkorządztwo cywilne Prowincyi, które uczyni o tém doniesienie Ministrowi Wydziału łaski i sprawiedliwości, ażeby też osoby oddane były pod bezpośredni dozór, i miano baczące oko na ich polityczne postępowanie.

Art. III. — Wszystkie osoby, które tym sposobem do Hiszpanii powróciły, nie mogą być Królowi polecone do urzędu lub mianowania w Rządzie, a to ani przy Wydziale administracyjnym, ani też przy sądowniczym, ani nakoniec w woysku. Wrzescie, osoby takowe, skóro postępowanie ich nie daie powodu do działania przeciw nim, nie mają być ciemiężone w używaniu wolności, lecz doznawać tak, jak inni, istotnego i osobistęgo bezpieczeństwa.

Art. IV. — Wszystkie, powyższemi klas-

sami obięte osoby, znajdujące się w Madrycie, otrzymują rozkaz opuścić bezzwłocznie stolicę, i oddalić się od niey na mil 10.

Art. V. — Wszystkie z nich, które dawniej od Króla order lub jaką polityczną oznakę otrzymały, nie mogą ię nadal nosić; również zakazanem jest noszenie oznę; i tym, którzy podobne oznaki od narzucónego Rządu przyjęli byli, a teraz dawne znaki orderowe przywdziewiają. Takowe oznaki są nagrodą wierności i miłości oyczyzny; te zaś osoby nie dopełniły swych obowiązków.

Art. VI. — Zamężne kobiety, które emigrowały z mężami swoimi, dzielą los onychże. Inne kobiety, równie iak wszystkie indiwidua płci oboięy, mniej aniżeli lat 20 mające, które, udawszy się za narzucanym Rządem, z Kraiu wyemigrowały, otrzymują (Król bowiem chce okazać łaskę swoią) wolność powrócenia do siedzisk swoich, iednakże z warunkiem, iż pod szczeręgólnym dozorem Zwierzchności miejscowey zostawać muszą.

Art. VII. — Co się tyczy żołnierzy i marynarzy, którzy pod chorągwie Narzucónego zaciągnionymi zostali, lub znajdowali się w korpusach przeznaczonych wówczas do prowadzenia wojny przeciw Narodowi, N. Pan zważając, iż ludzie ci przestępstwo to raczej z uwiedzenia, aniżeli z wewnętrznego zepsucia, a niektórzy nawet może z przymusu, popełnili, uwalnia ich łaskawie od kary na iaką za to praestępstwo zasłużyli, i udziela im łitościwie swoje przebaczenie, z tym iednak warunkiem, ażeby znajdujący się w Hiszpanii w przeciągu miesiąca, będący zaś za obwodem Państwa, w przeciągu czteręch miesięcy, stawili się dla użytkowania z tę naywyższey łaski; po upłynieniu zaś tego czasu, zostawzy schwytanymi na Hiszpańskięy ziemi, ulegną przepisom Królewskich urzędów w tęj mierze.

Dań w Madrycie d. 30. Maja 1814.

(Podpisano) Piotr Macannaz.

Urządzenie to ponowioném i zastrzoném zostało d. 25. Lipca, a teraz wykonywaném jest w całej swoięy surowości.

Król ufając, że Duchowieństwo Hiszpańskie ubiegać się będzie z gorliwością w zopomaganiu wspaniałomyślnie i dobrowolnie kass rządowch, uwolnił wszystkie duchowne dobra i dziesięciny od tych podatków i opłat, które na nie Stany Hiszpańskie były

stały. — Kilku Biskupów i Kapituł przestało już w rzeczy samej znakomite summy Królowi dla zapomożenia Skarbu krajowego.

Zmyślony rozkaz Królewski mający wszelką cechę prawdziwości, wręczonym został iednemu Jenerałowi, który miał zlecenie objąć dowództwo nad wszystkimi Hiszpańskimi wojskami, złożyc z urzędów Jenerałów: Guberoatorów Elio, Villa-Vicencio i Odonell, aresztować ich, a potem natychmiast kazać rozstrzelać. Jenerał, który ten rozkaz odebrał, sądził, że względem wykonania onegoż, musi uczynić jeszcze niektóre zapytania w Ministerium wojenném, a tak to oszukastwo odkrytém zostało. Król wydał z tego powodu wyrok, w którym oświadczył, że w rzeczonych trzech Jenerałach najzupełniejsze zaufanie pokłada, że kontent jest szczególnież z usług ich czynionych Kraiowi, i że temu, który odkryje sprawcę owego zmyślonego zakazu, 40000 realów zapewnie. Współwinowaycy nawet przyrzczone jest przebaczenie, jeżeli sprawcę doniesie. — Jednakże nie odkryto się dotychczas nic jeszcze w téj mierze, czemu prawdziwie dziwić się należy.

Gazety Angielskie rozwodzą się obszernie nad terazniejszym smutném położeniem Hiszpanii. Naganiają kroki przedsiębrane od Ferdynanda VII., a szczególnież nie oszczędzają jego poradcików. Jedna z Gazet Angielskich tak się daleko posunęła, iż dała do zrozumienia, jakoby w Hiszpanii mniemano powszechnie, iż rozkaz wydany na stracenie Jener. Elio, Odonell i Villa-Vicencio nie był podsunięty, lecz że się go po spełzłym zamachu Ministrowie zaparli.

Gazety Angielskie twierdzą, iż według najpóźniejszych listów z Kadyxu, Madrytu, Walencji, ogółem z całej Hiszpanii okazuje się: iż ogólne wybuchnięcie w rozmaitych częściach Królestwa jest już bardzo bliskie, i że handel w Kadyxie zupełnie zniszczony. — Według innych doniesień oświadczyć miał Oyciec Króla Ferdynanda Karol IV., iż mniemane jego zrzczenie się tronu jest aktem podsuniętym, i że ón zastrzegł sobie Rzady. Papież, Król Sycylii i Ludwik XVIII. mieli się oświadczyć za nim. Uważają, iż Pan Labrador nie uznany jest dotychczas w Paryżu za Postę Hiszpańskiego.

Król Hiszpański zakazał w Państwach swoich wszystkie Angielskie Gazety z tego powodu, że zbiegli do Anglii i bu-

rzliwi Hiszpanie zmyślone i złośliwe o Rządzie Hiszpańskim rozgłaszają wieści, a przez to daią powód Redaktoróm Angielskim do równie mylnych uwag, czyniących niebezpiecznym czytanie Gazet Angielskich. Z tego względu zakazano także i Portugalskie Gazety, a raczej dla nierozsądnego oceniania rzeczy w robieniu wypisów z Gazet Angielskich. Każdy właściciel domu gościnnego, kawiarni lub innego publicznego założenia, u którego, aby jeden egzemplarz takowych Gazet był znaleziony, skazanym zostanie na socioleto ciężkie prace. W całej Hiszpanii wzięto zwolna wszystkie prawie już Gazety i iedynie tylko dworska Madrycka, tudzież Atalaya de la Mancha wychodzą. W Kadyxie wszyscy Redaktorowie siedzą w więzieniach, bez względu, czyli dawniej za Stanami, lub przeciw nim pisali.

Gazeta powszechna umieściła następujący list z Hiszpanii, d. 17. Lipca pisany:

„W kilku Prowincjach były zaburzenia, a mianowicie w Katalonii, gdzie wołano: „Niech żyje Karol IV.! Nie chcemy Ferdynanda!“ Władza wojskowa, zostająca po części pod wpływem mnichów, którzy sami, służąc dawniej w korpusach ochotników (*guerillas*) stali się byli żołnierzami, trzyma na wodzy oburzone umysły, jednakże nie zabezpiecza nas zupełnie od krwawych wybuchnięć. Wszyscy szepcą sobie w Madrycie do uszu, że Karol IV. udał się do dwóch wielkich Mocarstw względem odzyskania tronu swojego, i że się odwołał na chwalebny przykład dany Ferdynandowi przez Królewica Sycylijskiego, który Królowi, Oycu swojemu, koronę powrócił. Zda się jednak, że Ministrowie nasi rozstrzygli się bardziej jeszcze przez tę krytyczność. Kilkunastu aresztowanych Deputowanych Stanów i innych przywiązanych do Konstytucyi Obywateli Hiszpańskich, stawiono w Madrycie przed Trybunałem Sędziów sprawy Stanów (*Alcades de cosa y corte*), których Minister Macannaz mianował; ale nad wszelkie oczekiwanie Rządu, uznał ich wszystkich Trybunał ten za niewinnych. Ten odważny czyn sprawiedliwości rozgniewał tak dalece Ministrów, iż Królowi wyrok złożenia z urzędu Prezesa rzeczzonego Trybunału Don Villeta, a nadto jeszcze ten rozkaz do podpisania podali, aby uwolnionych Obwinionych oddadź w ręce Inkwizycyi, żeby ten święty Sąd sądził ich zachowywanie

się względem Religii! W skutku tego wypro-
wadzono tych nieszczęśliwych z więzień cy-
wilnych, a wtrącono do więzień Jakwizycyi,
gdzie małą wkrótce pasdź ofiarą nieubłaga-
nego fanatyzmu. Mnichy, władający teraz
Hiszpanią, mają kazania, w których po-
wstała z równym oburzeniem tak przeciw
przyjaciółom Stanów, jak i przeciw stronn-
nikom Króla Józefa; mnichy ci rozpoczęli
rodzaj niszczący wojny przeciw tym dwóm
partynom, ponieważż obiedwie, ożywiłoe tym-
że samym dochem zdrowego rozsądku i
prawdziwego Chrystyanizmu, zniósły Jakwi-
zycyę. W oczach mnichów są wszyscy, na-
leżący do owych partyi, bezbożnikami; jedni
są jako przyjaciele kacerzów Angielskich, dru-
dzy, jako przyjaciele ateistów Francuzkich.
Dla tego prawią mnichy perory (które co-
dzienne w Gazecie Ałalaya czytać moż-
na): „że Ferdynand wtenczas tylko tron
swoy ustalonym zobaczy, gdy wszyscy ci
bezbożnicy pod toporem kata, lub na rozpa-
sionym stosie ducha wyzioną..!!” — Po-
półtowo, obłąkane napomnieniami tych fana-
tyków, dopuszcza się smutnych zdrożności.
Niedawno zamordowano w Madrycie jedną
kobietę z przyczyny kazania, w którym
mnich wystawiał Ludowi za przedmioty do-
wiesnego i wiecznego potępienia wszystkie
te kobiety, które mody Francuzkie przyjęły,
osobliwie zaś te, co noszą przezroczyse tiu-
lowe welony. Jedna szanowna matka familii,
nazwiskiem Sennora Duro, przechodziła
właśnie w téj chwili koło Kościoła, gdy lud
po kazaniu wychodził, i została przez tak na-
zywających się dobrych Chrześcian, w ka-
wałki rozszarpaną...! — Wszyscy światli
ludzie wiedzą o tém, chociaż nikt z tém gło-
sno odezwać się nie waży, że Członkowie
Rządu chcieli się pozbyć Jenerałów Elio,
Odonell i Villa-Vicencio, i że, gdy
zamach ten dla braku determinacyi zpetił przy
wykonaniu, uciekli się do przygotowaney
tuż wpródy wymówki podsuniętego rozkazu.
Pomimo tego pretextu, będzie podobno Mi-
nister wojenny przymuszonym wziąć swoją
dymssyę. Mówią, że Jen. Giron, przyja-
ciel Xięcia Infantado, będzie jego nastę-
pcą. W tym przypadku, będzie Król Ferdy-
nand mieć w trzech miesiącach trzeciego Mi-
nistrą wojennego. — Jednem słowem: wielki
nieład jest powszechny, skarb próżny, go-
ścińce zawałone są rozbójnikami, którzy
wszystkie (po największey części przez Du-
chowienstwo) do stolicy posyłane pieniądze,
chwyłają wszystkie interesa handlowe leżą

odtogiem, a strata osad naszych, jest z dnia do
dnia dotkliwszą. W tym stanie rozwiązania zale-
dnie można się wstrzymać od téj uwagi, iż
jeżeli to prawda, że Opatrzność przez nad-
zwyczajne środki Ferdynanda na tronie
posadziła, potrzeba iéy przynajmniej takich-
że samych środków, aby go na nim utrzy-
mać, i Hiszpanię z tym Królem, lub przy-
najmniej z obecnemi zasadami Rządu oney-
że, ocalić!“

F r a n c y a.

N. Król Francuzki, otoczony Xiążę-
tami krwi swoiéy, był d. 20. Sierpnia na
radzie Ministrów. — Potém złożyli przed
Monarchą przysięgę: Wice-Admiral Hrabia
Raugirard mianowany Gubernatorem Mar-
tyniki; Kontr-Admiral Lincolns, mianowany
Gubernatorem Gwadelupy, i P. Guillere-
my, przeznaczony na Intendenta do Gwade-
lupy. — Wyprawa, przeznaczona na zajęcie
obu tych wysp, miała wyjść niezwłocznie
pod zagle z portu Brestńskiego.

Xiążę Wellington, Ambassador An-
gielski przy Dworze Francuzkim, przyjechał
d. 22. Sierpnia do Paryża, i miał d. 24go
pierwszą audyencyę u Króla. Odyła się
ona ze szczególniejszą uroczystością i dystynk-
cyą; Xiążę Ambassador odprawił w gali i w
karecie Królewskiej z liczną swiątą wiaźd
swóy do Dworu, i miał przemowę, na którą
Król odpowiedział.

Dotychczasowy Posel Angielski, Kawaler
Steward, miał audyencyę pożegonia.
Obchód święta Ludwika, rozpoczął
się d. 24. Sierpnia wieczorem.

Według doniesień z Paryża, odbywa
się spokojnie przekształcenie dawnego, a
urządzenie nowego woyska; sprzyja temu
bardzo ta zkolicznosc, że cała wielka massa
Officerów domaga się wypłaty swoiéy zale-
głości, z którego to powodu każdy swoim o-
sobistym interesem iest zatrudniony; Skarb
zaś Królewski iest w stanie zaspokoienia na-
tychmiast naynaglejszych potrzeb tego ro-
dzaju. Widać przytém wszędzie stale po-
stanowienie Rządu, aby na miejscu dotych-
czasowey woyskowéy Administracyi ustano-
wić Administracyę przyiemną, a iednak zo-
stawić stanowić woyskowemu wysoką opinię
o sobie i o swoiéy istotnéy wartości. Wsto-
lię panuje pewną wolność mówienia, do
którey mieszkańcy dawno już przyzwyczai-
li nie były; iednakże zdania są nader umiara-
kowane, i nie ma właściwie żadnych law-

nych partyi; są to bardziéj politycy po kawiarniach, którzy z dnia do dnia sami plody swoje strawiają. W Departamentach zwolniła także niechęć z powodu zatrzymaniania połączonych podatków; w prawdzie odbiera Izba Deputowanych w téj mierze prośby, lecz te są Rządowi więcéj przyjemne jak przykre, ponieważ we wszystkich znajduią się te wyrazy: „Chcemy płacić, tyle płacić, co i dawniśy, lecz niech nas uwolnią od przeglądaczów piewnic i od kosztów niepotrzebnych, które nas więcéj obciążają, jak sam podatek.“ — Wreszcie nie ma burzący się materyi innego rodzaju; młodzi ludzie są teraz liczniejsi po wsiach, a tancerze w dołach niedzielnych nie tak rzadcy; w krajach, w których przed wojną morską lniane płótna i inne rzeczy robiono, rozpoczęto znowu te prace; inne fabrykacye, jak n. p. wybitane kartony, nie ustają wswym biegu, i zdaje się, że ukradkowy niemi handel jest bardzo lichey, ponieważ Angielskie fabrykaty tego rodzaju za średnié i małe ceny, nie są bynajmniej tak piękne w kolorze i rysunku, jak Francuzkie. Prócz tego w okolicach, w których wino rośnie, kontenci są bardzo z tego, że dobre wino tak, jak dawniśy znowu wywozić można, i że odchód gorzałki tak w Kraju jak i za granicą jest bardzo wielki.

Xięstwo Warszawskie.

Wiadomo, że Polski Jenerał dywizyi Dąbrowski wydał d. 10. Czerwca r. b. (umieszczony w Nrze 48mym Gazety naszej na stronicach 435 i 436) rozkaz dzienny, tycający się nowego urzędzenia woyska Polskiego. W miesiącu Lipcu podali mu Oficerowie Polscy z tego powodu Adres, który w przystanęj nam z Warszawy kopii umieszczamy:

„Jenerale! — Wzywasz nas znowu do woyska. Po kilkokrotnie na głos twój uzbierała się młodzież narodowa, boś ją w najswiększym powoływał zamiarze, w zamiarze walczenia za wydarte Oycóm Królestwo. O jak długo ssali niemal wszystkie Narody krew naszą, gdy nas temi usypiano nadziejami, a krew ta rodziła tylko owoce dla obcych zwodzicieli, nierzetelnych, i swóy interes tylko na celu mających! Słodkie rany nasze za Oyczyznę! Ale jak się rozziatrzała, gdy teraz rozmyślamy, za co je poodesliśmy! Któryż szlachetny Polak bez też patrzy na terażniejsze wypadki, na przywrócenie

pokoju, praw i sprawiedliwości w Europie? Pracują dzisiaj Monarchowie. Każdy uwieńczy swego Anioła pokoju, a nasza nieszczęśliwa Oyczyzna pomiędzy tryumfującymi Narodami stoi ze znamionami okropnych ran swoich i nie dzieli radości Europy, do której ma tyle prawa! My nauczyciele Ludów, co to jest bić się o swoje prawa, my przykłady ostatniego wysilenia i wytrwania, zawsze jeszcze jesteśmy zagadką w Europie; wszystko się odżywia, wszystko żyje, a o nas milczą wszystkie Narody. — O nieszczęśliwi Bracia! Wszystko się kosztem naszym weseli, a my powrócili do niepocieszney i żyłej rodziny, bez praw, bez wszystkiego; zmówiły się widzę Narody, aby krzywdę nam wyrządzoną, równie jak starodawną świetność naszą, cichym płaszczem zapomnienia pokryć! Któraż męczarła wynałdzie raczy gorsze nad te? Dla czego też Anioł pokoju, tyle nam świadczący dobrego, jeszcze nie oświadcza się jaśniej za nami, aby wszystkie swe czyny uwieńczył najwspanialszym czynem, aby wśród powszechnych godów Europy, my jedni nie narzekali! Jenerale! Oficerowie woyska są Obywatelami wspólny ci Oyczyzoy, jako ię Synowie uzbroiliśmy się dla nię, dla nię krew naszą chowamy. Powiedz nam czém teraz jesteś? i za co nam się uzbraiać każesz? Zakrwawionych serc naszych przybrałby nie hańbiy obelgą, abyśmy się uzbraiali, nie wiedząc dla kogo, my, którym tylko odzyskanie Jmienia Oyców na myśli. Zapytay się Zwycięzcy w imieniu naszym, czego chce po nas? Jesteśmy w jego mocy, ale do ofiary krwi naszej tylko własna Oyczyzna ma prawo; jeżeli nam ją zapewni, uzbroimy się za nią i za wspa iętego Opatkuna; wdzięczność i Oyczyzna podwoją między two narodowe; lecz bez tego przyrzeczenia, szlibyśmy w chęci niegodney nas i Ciebie Jenerale! Wolemy raczej uleść smutnemu przeznaczeniu, i bierzemy raczej za powierność naszą i honor zostac wojennymi ięćkami. Te są Jenerale szczeré uczucia nasze; z Synowską ufnością składamy je na łono twoje. W sprawie Oyczyzny oddaemy się Tobie z zapewnieniem serc naszych!“

O to jest (wspomniana w Nrze 67mym Gazety naszej) mowa Polskiego Jenerala dywizyi Sobolewskiego, miana d. 5. Sierpnia w Poznaniu przy obchodzie pogrzebowym wiekopomnego Stanisława Leszczyńskiego, Króla Polskiego, Xięcia Lotaryńskiego, Baru:

*Turbine discusso par summis ferre
serenum. (*)*

Czcic Królów, było u Przodków naszych nacyelniejszą cnotą; uwielbiać wzory cnot publicznych, naysolenniejszém prawem; woienne cnoty wystawiać, uświęconém prawidłem; a domowe ogłaszać, chlubnym dla nich zwyczajem.

Z takiego to źródła powstawali i wzносили się nad gmin owe mężne Bohatry, owe wspaniałe Pany, owe matre i rostopno Ministry, owe cnotliwe Męże, które duch czystej miłości Oyczyzny ożywiały, a których znamienite czyny, jako naysylniejsze w swęj dziedzinie szczepu, Oycowie nasi do pielęgnowania i rozkrzewienia nam zostawili.

To są prawdziwe skarby, których żadna burza obalić, żadna przemoc wydrzeć nam nie dokáže. Szczęśliwy! kto z nich owoc abierać potrafił; kto tychże zakosztować, a z przystoynością i pożytkiem dla dobra ogólnego używać, i na nowo zaszczyć umiał!

Życie Króla Stanisława Leszczyńskiego z domu Persztynów, a przez Dąbrowkę, Bolesława Chrobrego Potomka, do tego drogiego świetnych upominków należy zakładu. Czyny jego i nie-szczęścia są historyi przedmiotem, a Królów i mędrców szkołą. Cnoty albowiem znakomite, iakie ón z przyrodzenia w pasmie cnot dziedziennych od naysiłniejszego i nayspotężniejszego z Królów Polskich odebrał, acz obcym tylko za podstawę szczęśliwości służyły Narodóm; są jednak niezaprzeczoną własnością téj Oyczyzny, w której istność i wzrost swóy powzięły, a która, lubo nie mogła z nich korzystać, umiała przecież one ocenić. I ztąd iuz ma prawo do chlubnych pamiątek, które ón cechą dobroczynności, sławy i mądrości, oznaczył.

Potrzykrotne przywołanie Stanisława do tronu Polskiego, usprawiedliwia i wybór Narodu, który miał uszczęśliwić, i własne onegoż do wysokich przeznaczeń skłonności. Był zaiste godzien Stanisław panować Polakóm, i Polacy byli godnymi całej wielkości Stanisława. Lecz wyroki niebios, chcąc pono klęskami doświadczać stałości Przodków naszych, rozkazały jednym przyttumić swe życzenia i wyrzec się własnego szczęścia; drugiego natchnęły pokorą, i zebrać własnego wygnania zagnęły. A tak Naród, z przepaści w nową coraz pograżany przepaść, zniknął nareszcie z naoczyć postawy bytu swego; a Król, wolnemi obrany głosy, stał się tułaczem. Naród potrzebował, więcęj iak kiedy, mądrych rad i sprężystości ducha; Stanisław nie chciał panować nad gruzami, któreby krwią braci swoich zboczył; nie chciał oddziedziczyć tronu zagrożonego woyną domową.

O! Przedwieczna Opatrzności! Ty! co naznaczasz kres cierpieniom lub rozkoszóm w miarę ułomności wtku i znikomości pasma lat każdęj istocie wymierzonych; chciałaś zapewne tém prędkęj uwieńczyć cnoty człowieka, i poświęcenie się jednego dla sprawy wszystkich, by tłuścę zgnębioną wprowadzić z zadumienia, i zwałone ięj siły pokrzepić nadzieją. Przenosisz Stanisława na obcą ziemię, wskazujesz mu nową drogę do chwały, i ślady postępów jego cechujesz błogosławieństwem ludów, którym go w swęj dobroci udzielasz.

Przecież Arystides Polski stając się Peryklosem dla Lotaryńczyków, a dla Francuzów i samychże nawet Polaków Solonem, nie zapomina o dzieciach, które w tani pod rozwalinami zostawił, ale podaje rękę nieszczęśliwym rodakóm; wyciąga ich skwapliwie z gruzów, i nowém natchnieniem uspionego ożywiając ducha, wskazuje ścieżki, któremi uchronić się na moment, a późnięj na łono stęsknionej matki wrócićby znowu mogli. Bo Stanisław chlubił się bydź Polakiem, i wygnaniec Narodu dla jego sławy poświęcał swóy byt, swe skarby, swe dostojenstwo. Tak mniemat, iż Polsk swęj Oyczyźnie wierny i w caocie zahartowany, jest wzorem stworzenia, i zbliża się do Twórcy.

Jeżeli upadku naszego wstrzymać nie zdołał Stanisław, ca's usiłowanie było ku oddaleniu onegoż; i zaprzeczyc nie można, iż staranek jego wiele ma wpływu do nowego bytu naszego. Przez zasłużenie

*) Napis na sztandarze, który utworzony w Gdańsku, późnięj odestany do Lucynowilli, oddany gwardyi osobistęj Króla Stanisława, i testamentem przy Grabowcu jego w Nansy złożony, w czasie powrotu ze szczątkami wojska Polskiego do Oyczyzny, dnia 31. Czerwca 1814 iako znak pobratelstwa Lotaryńczyków z Polakami, urzędownie Jenerałowi Sokolnickiemu był oddany.

Córki z Panem Francuzów, zbliża ón przybrana do rodowitej matki, oswoja z sobą Ludy, które bezprzykładną miłością ku sobie rządzone, wzajemną w sobie pokładają ufność, wzajemnie się wspierają. On wskazał, z kąd mamy ratunku wyglądać. Tamśmy go szukali, i tam go znaleźli.

Nadeszła pora; nieodrodne i posłuszne syny wnoszą oczy ku niebu, i wpośród zbierających się chmur, całemu horyzontowi grożących, upatrują światło pełne żaru i świetnego blasku; rzucają się za niem bez względu na osierociate wdowy, na niezbędne przeszkody, na nieuchronne niebezpieczeństwa; skupiają się liczne ich hufce, i te po kilkakroć odnawiane, i następnie zmieciwszy wód i ziemi przestrzenie, walczą żywiołami i tysiącami przeciwnostwy; a wszędy ścierały mogiły, iakby z ich kości po wszystkie niemal obszarach naszego planety rozrzuconych, mieli powstawać mściciele, iuż po razy kilka odradzający się Oyczyzny.

Tak to przez lat osnaście ciągle walczyły obok siebie wojska Francuzkie i Polskie, a które z tych ubiegło się pierwey do sławy, drugiemu ją przyznało; nigdy podobney miłości nie widziano pomiędzy ludami. Tęy winniśmy mały, bo dayby! nie krótki był nasz i niestartą sławę. O! bo dayby Narody nie zawieraly nigdy przymierza, dopóki między Sprzymierzeńcami zaszczerpiona i ugruntowana miłość nie wskaże onym potrzeby tegoż!

Niestety! wnet światło czarną chmurą przyćmione zniknęło z oczu, przepaści na nowo rozwarły swe szranki, i iuż, co oręż zwyciężyć nie zdołał, w bezdennych pieczarach resztką zginąć miała rozpaczających Polaków.

Boże zastępów! Tyś zesłał Namiestnika swego, by ie przed tonią zatrzymał. Wstrzymuje swój zapęd, i chowa miecz obosieczny zemstą uniesiony nieprzyjaciel; a miłośnik cnoty i pokoju gromadzi rozpierną trzodę, przemawia do niey iak Ojciec, tuli ją do swego serca, wysławia ięy czyny, oddaje cześć waleczności, i wieńczy ięy chorągwie; nad to, uprzedza wszystkie życzenia, nakazuje ufność bez granic, wraca na łono Oyczyzny z honorami zwycięzcom należnemi; nakoniec wskrzesza osłupiałego tyłu kłękami ducha, nadzieją go pokrzepia, i do najwyższych zamiarów unosić się mu dozwala.

O święty Bolesława cieniu! Widział was wtęy świątyni, unoszące się nad dziełem pokoleniem, któregoś ty swemi błogosławieństwami dotąd przy cnotach oyczystych zachował! Stawam przed wami, iako przed Sędzią surowym. Nigdy usta moje nie spłamiły się pochlebstwa wyrazem, a niekiedy uniesione zapatem prawdy, wystawiły mnie na pociski zawistnych. Ręka moja nie dotykała nigdy, iak tylko w sprawie oyczystey, oręża; nie schowała go nigdy bez honoru; a serce moje inną nie pałało żądzą, iak wybaczenia Oyczyzny, i nigdy siebie nie miało na względzie. Śmiało więc powiem: „Quid verum atque decens, cure et rogo et omnia in hoc sum.“

Gdy wimieniu tych drogich rodowitego wojska szczątków, (na które tu, Szanowni Bracia, w teyże samey świątyni, Bohatyr i Wodza otaczające zwłoki, z podziwieniem i czułością świezo spoglądaliście) mnie pierwszemu dostało się szczęście, ufnego nam przyjaźnego Sprzymierzenca i Opiekuna poznać, i w obliczu Pana wyroków stanąć; znalazłem Parmeniona i Meconasa w osobie Konstantyna; Alexander zaś przyjął mnie iako Pełnomocnika wojsk zwycięczkich. Zdawał się ón zazdrościć nam i mienia Polaka, i swą wspaniałomyślnością przewyższać zwycięzcę Daryusza i pogromcę Belgów.

O święta miłości Oyczyzny! Do iakichże to spraw nie usposabiasz serca i umysły, gdy tobą iedynie zajęte, tobie iedynie poświęcają najdroższe uczucia, w poświęceniu się dla ciebie szczególną znajdują rozkosz, i w obronie twych swobód, istotne dobro! Ty sama tylko wynagrodzić możesz tych, co na licznych wystągach całą swą dostojność i bogactwo zasadzają, i przez nie same tylko ozdoby swe liczą! Nie dosyć jest pierśi nastawiać w boju, to jest właściwym żołnierza przymiotem, wyższa jest ofiara miłości osobistey; wytrwałość w cnotcie jest cichą wielkością.

O! cnotliwi Oycowie, i Wy czei godna Matki! Wam to należy się hołd nieograniczoney wdzięczności; Wam to winniśmy owe święte prawidła, które nas przygotowały do wysokich przeznaczeń. Pierwszy wstęp na ziemię oyczystą dał mi poznać w całej swęy wielkości tę prawdę: „Iż pierwsze w młodości naszey wrażenia, są to pierwsze dla nas nayeelniejszych prac, i czytów naszych narzędzia.“ Ta chwila, to mierzyciel,

rozwinęły przed oczyma moimi całe pasmo najeurozyczniejszych uczuć, jakich od nie mówiących lat doznawałem, i te nowych do zgonu stały się zarodem.

Waszą to krwią ożywione. Waszemi młokim wykarmione, Waszemi rękami wypielęgnowane i ukształtowane syny, gdy szczęśliwą gwiazdą przy zwrócie swym do Ojczyzny, w mieście Nansy, przed obliczem nieśmiertelnej pamiętki cieniów Króla swego Stanisława, pierwszy raz uyrzeli się; wszystkie zarazem w ich sercach, przejętych żalem i okrytych żębą, obudziły się uczucia; do rząd żądaniem nie ugięte jarzmem, oprzeć się nie mogły czułości natchnieniom. Łez potoki zlały wspaniałe marmury, które niezgasta pamięć cnot tego dobroczynnego Monarchy, Ałtorca i Obywatela ożywia.

Wygnaniec Syny, wygnanemu Ojcu, zdawała sprawę z swych czynów, usprawiedliwiała sprawy swych Braci i Przodków, przedstawiała dalszego przedstawiały rysy, i błogostawieństwa zębrzą.

Nie masz tak wymownego języka, tak dobitnych wyrazów, aby prawdziwe czułości obraz oddadź ktokolwiek potrafił. Sam widok postawy rozczulonych i cechą waleczności ozdobionych Mężów, był dostateczny na rozrzewanie czułych i wdzięcznych Lotaryńczyków: łzy ich ubiegały się o płynność z naszymi. Nie były to owe łzy naiwne, co niegdyś sławni podbiacze świata, z cudzych bogaci łupów, zakupowali, i w misternych ampułkach do pysnych grobowców, jak świadczyć dotąd ich grzyzy, składali.

Były to łzy rzetelne i czułe wdzięczności za nadzwyczajne dobrodziejstwa, jakimi Stanisław z własnych zapasów obdarzył ten Naród, którego mnicy przychylnie serca do tego podbił stopnia, iż nie masz po dziś dzień i jednego Lotaryńczyka,

któryby bez uronienia łzy o nim wspominał; nie masz dziecięcia, któreby imię jego nie wymawiało; nie masz rodziny, która by nie zachowywała choć odrobiny szat przezeń używanych.

Charakter Lotaryńczyków równie z swę łagodności, jako i z tęgości ducha znany, zdawał się ułatwić związki pobratertwa z nami; przyięli nas jako Braci, i w dowód ku nam braterskię miłości, zrobili z nami podział najdroższych odrobio ciała uwielbionego ich Pana, jakoby wdzięczni Narodowi, co im go użyzył, a który dziś im go pozazdrościł; jakoby pyszni żąd, iż zwłoki dobroczynnego ich Filozofa cześć winną odbierać będą i tam, gdzie obelgi był celem.

Przystępuję do kresu mowy moięy. Szanowne zgromadzenie Obywateli niegdyś Woiewództwa Poznańskiego! Macie przed oczyma Waszemi przedstawione te świętobliwości zbioru, o których dopiero co wspomniałem. Są one już amentycznie w tutejszym Kapitułarzu udowodnione. Powolny wezwaniu P. Rady Departamentu Waszego, oddzielam z nich ulomki wnętrzości czi godnego Meża ś. p. Stanisława Leszczyńskiego, Ziomka, niegdyś Woiewo dy Poznańskiego, Króla Polskiego, Xięcia Lotaryngii i Baru i Teścia Ludwika XV., Króla Franczkiego, Pana wysokimi przymotami duszy i rozumu obdarzonego, a któremu Ludy, Monarchowie i Mędrce zazdrości godne imię Filozofa Dobroczynnego nadali.

Gierpiąc dla Ojczyzny, nie przestawały one aż do zgonu unosić się przywiązaniem dla swę rodziny, jak to światle wyłuszczył wymowny Kaznodziela. Niechay dołączone będą do zwłok tu spoczywających nieśmiertelnej pamięci Naddziadów ięgo i wzorów, Wiarodawcy Mieczystawa i Sławotwórcy Bolestawa Chrobrego, których dosyć namięnić imiona, by do najwyższych uczuć i do najsławiejszych epok historii Narodu Polskiego podnieść serca i umyły.

Zachowajcie te poświęcone odrobiny; zawilam one w pát szaty, niemy zgonu cnotliwego świadek, iż to przez cześć, iaka się zwłokom Króla należy, iż przez zaszczyt, iaki dla ziomków przynosi. Niechay Pomnik wskaze Potomkom naszym i sława sławie podate, iak Polak w tym wieku umiał czuć, myśleć i działać; iak umiał jednoczyć cnotę z męztwem, zapał z umiarkowaniem, pokorę z działaniem, roztropność z odwagą;

*) *Wieś Woynowo, na samém pograniczu leżąca, gdzie Urzędy Departamentu Poznańskiego i liczne grona Obywateli zięchali na przyięcie Ciała Xięcia Poniałowskiego, i powitanie Braci pod dowództwem Jenerata Sokolnickiego z Francyi na łono Ojczyzny wracających, była kolebką tegoż Jenerata i miejscem pierwszego wychowania wtedy, gdy jeszcze do Opactwa Oberskiego za życia Bystrama Opata i fundatora, a władca tegoż należała.*

słowem, iak umiał pojednać czułość Człowieka i wierność Poddanego z karnością Żołnierza, z obowiązkami Obywatela, by się stać godnym Ojczyzny, poświęcenia się dla świętęj sprawy, dla któręj, iż tak rzekę, zapomniał o sobie, by dzieło uwieńczyć.

Należy tu namienić o przeznaczeniu innych Członków.

Palec nieskazitelny, co do historycznych zbiorów należy, będzie tłumaczył w Sybilli Polskiej te rysy, (*) które sam kreślił dla wzoru swych naśladowców i uczestników sławy.

Szczęka, iako Członek główny i narzędzie prawd, które w każdęj dobie życia Stanisława, z nieporównaną odwagą i czułością głosiło, ze czcią należytą i za wysokiem wspaniałego Alexandra dozwoleńiem, między grobami Królów naszych w Krakowie złożona będzie. Tam ona pntwarzać ieszcze będzie wyrocznie, iakie za życia, z natchnienia znać wyższego, swoim i obcym przepowiadała.

Chorągiew, która wyobraża orła wpośród czarney mgły unoszącego się ku słońcu, z napisem, iaki na wstępie mowy moięj przytoczyłem, jest szczególniejszym uprzymości Lotaryńczyków upominkiem. Dosić powiedzieć, iż była niegdys w Gdańsku, i tam podobno ręką notliwęj Polki uszyta; późnięj odesłana do Lunewillu, była cechą honoru dla gwardyi osobistęj Stanisława, a przez testament przy grobowcu iego w Nasium wraz z ięj rowienniczką złożona, świątobliwie dochowaną, mnie przez wysoki Urząd mieyscowy, w zamianę kościoła

nego naczynia ofiarowana została. Złote ię przy ołtarzu chwały tam, gdzie uroczystym obrzędkiem pierwszy wyrok powstania Ojczyzny ogłoszonym będzie.

Tenże Jenerał uczciwszy (iaki się już w Arze 64tym Gazety naszej doniosło) z wojskiem Polskiem w Nasium pamięć tego Monarchy, umieścił przy grobie iego dla uwiecznienia tego obchodu tablicę marmurową i następiącym napisem:

*Exercitus Sarmatiae
Reliquiae,*

*Per Orbem, Sociis Gallis
Patriam Querentes,*

*Quam Perseverantia, Fortitudinisque
Meruerunt,*

*ALEXANDRI Pacificatoris Benignitate
Collectae,*

*Duce Michaelo Sokolnicki
Penates Suos Repetentes,*

*STANISLAI LESZCZYNSKI, Patris Beneficentia
Christianissimi Regis Abavi
Cineribus,*

Hospitique Nationi

Lugentes Dicunt

Aeternum Vale.

Die XI. Jun. A. MDCCCXIV.

(Woyska Sarmackiego szczątki, po śmierci, obok Francuzów, Ojczyzny szukające, którą wytrwalością i męztwem zastużyły, Alexandra Uspokoiciela łaskawością zabrane, z Wodzem Janem Sokolnickim do domów swoich powracające, Stanisława Leszczyńskiego, Ojca dobroczyńcy, Chrześciańskiego Krola Pradziada, i Narod gośinny, płacząc na wieki żęgnają. Dnia 11. Czerwca 1814.)

*) Są to listy własnoręczne Stanisława do Mintstra swego przy Dworze Francuzkim, Pana Hulin, pisane; w liczbie 70 kilka sztuk znajduią się dwa pisane z Gdańska, i dwa już spaloną ręką kreślone; kilka listów także Królowey żony Katarzyny z Opalińskich i Maryi córki Królowey Francuzkiej.

Człowiek ukształcony, który z Niemieckiego i Francuzkiego, lub też z pięroszętylko ięzyka, dobrze i biegle na Polski ięzyk tłumaczyć umie, i tym końcem w formalnej zyczyłby sobie wnięszć związek, może znaleźć przyzwoite dla siebie miejsce w Instytucji Polskiej Gazety Lwowskiej, skoro zdolność swoją należycie doowiedzie. Dalszą o tēm wia-